

ကို-မိတ်အလံာ်တၢ်အၢ်လီၤအီၤလီၤ

တၢ်ဖျၢၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ဖံးတၢ်မၤ(ESEA)အတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤ ၁.အကူၣ် က (တၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးဖိဒ်ဖိသ့)လၢအတီၢ်စၢၤမၤစၢၤဝဲ ကျိၣ်စ့ဆူတီၤခၢၣ်သးကွီၣ်ဒီးကွီၣ်ဖိမိတ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤအပူၤ.တၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ.ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤသးလီၤပလိၣ်ဝဲဒၣ် လၢလံာ်တၢ်အၢ်လီၤအီၤလီၤအဝဲအံၤကမၤပျၢၤထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်လၢအရၢၣ်တဖၣ်လၢမိတ်တဖၣ်.ကွီၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိလၢအဟဲန့ၣ်လီၤတဖၣ်.ဒီးပုၤကွီၣ်ဖိတဖၣ် အတၢ်ဟံးန့ၣ်သကိးမူၤလၢတၢ်မၤဂၤထီၣ်ပသီထီၣ်ပုၤကွီၣ်ဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်အခီၣ်ပညီတဖၣ်လၢကွီၣ်ဒီးမိတ်တဖၣ်ကသ့ၣ်ထီၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤ လဲၣ်ဒီးကမၤဂၤထီၣ်ပသီထီၣ်သကိးတၢ်ဂၤဒီးတၢ်ဂၤတၢ်ရၢၣ်လိာ်မုၢ်လိာ်ဒ်သိးကမၤစၢၤပုၤကွီၣ်ဖိတဖၣ်လၢကတၢၤထီၣ်ထီၣ်ဘးလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပ တၢ်ဒ်ကိစၣ်ပပနီၣ်ဝဲဒၣ်အသိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မူၤဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢကွီၣ်ဟံးန့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ခၢၣ်သးကွီၣ်က

- ၁) ကတၢ်ကတၢ်လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်ကံာ်စိပတီၢ်လၢအထီၣ်ဒီးကျိၣ်ကျဲၤလၢတၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤအဂီၢ်ဒီးခိၣ်ယၢၤတၢ်အိၣ်ဝးတရံးတၢ်မၤလိအပတီၢ်လၢအ တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးလၢတၢ်ကသ့မၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤကွီၣ်ဖိတဖၣ်ဒ်သိးပုၤကွီၣ်ဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒ်ကိစၣ်အတၢ်ဟံးပနီၣ်ပုၤကွီ ဖိတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အပတီၢ်ဒ်လံာ်အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.
 ကွီၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိလဲၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးကံာ်စိပတီၢ်လၢအထီၣ်န့ၣ်လီၤ.သရၣ်စၢၤတဖၣ်ကဘၣ်အိၣ်လၢကွီၣ်သရၣ်လၢအိၣ်ဒီးကံာ်စိပ တီၢ်လၢအထီၣ်တဖၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်ယုၤကျဲၤအဖိလံာ်န့ၣ်လီၤ.ကွီၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိကိးဂၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢကမၤဂၤထီၣ်ပသီထီၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အညါကွီၣ်န့ၣ်လီၤ.ကလံာ်ထံးဒဲၣ်ခိထံၣ်အပတီၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်ကျဲၤတၢ်န့ၣ်ကျဲၤလၢပုၤ ကွီၣ်ဖိတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အဝဲအံၤနကွၢ်ယုၤအီၤသ့ဖဲဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွီၣ်အပုၤယဲၤသန့.ဒီးနကွၢ် ယုၤအီၤဖဲတၢ်ပုၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤ ၁ အပူၤစ့ၢ်ကိးသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ကတၢ်ကတၢ်န့ၣ်တၢ်ပုၤတၢ်ဖျၢၣ်ဒီးတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ်ဖံးလိ မၤဒီးတၢ်အိၣ်ဝးတရံးခဲလၢာ်ဒ်သိးကကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤကွီၣ်ဖိကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအပတီၢ်ဝဲအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ၂) မၤဝဲမိတ်-သရၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်(အစ့ၢ်ကတၢ်တၢ်တၢ်ခၢၣ်သးကွီၣ်တဖၣ်ကမၤဝဲတန့ၣ်တဘျီ)ဖဲတၢ်မၤဝဲတၢ်အိၣ်ဖဲဘူးလိာ်သးလၢတၢ် မၤသကိးအပူၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခါတၢ်ကတၢ်ပိာ်တဲသကိးဝဲပုၤကွီၣ်ဖိအနီၢ်တဂၤတၢ်ဂၤထီၣ်ပသီထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝဲအံၤကဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲသ့ၣ်လဲၣ်လီၤအဆၢကတီၢ်ဒီးတၢ်ကိာ်ထီၣ်သိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.ကွီၣ်သရၣ်တဖၣ်ကက တၢ်ကတၢ်ယၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢမိတ်တဖၣ်အဂီၢ်တဂၤဘၣ်တဂၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢမိတ်တဖၣ်ဟဲမ့ၢ် တချုးမ့ၢ်တသ့န့ၣ်တၢ်မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲသကိးလၢလီၤတဲစိအပူၤစ့ၢ်ကိးသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢမိတ်တဖၣ်တၢ်ကဘၣ်လဲၤ မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲသကိးလၢအဟံၣ်ယုၤဒီးကွီၣ်သရၣ်န့ၣ်တၢ်ကဘၣ်ကတၢ်ဆိယၢၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒ်အလီၢ်အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ

- ၃) ကတၢ်ကတၢ်တဲဘၣ်မိတ်တဖၣ်လၢအဖိအဂ့ၢ်အကျိၣ်.ကွီၣ်ကတၢ်ကတၢ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်လၢမိတ်အဂီၢ်လီၤဆိဒ်တၢ်ဒ်အဖိလံာ်တဖၣ် အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.
 ပုၤကွီၣ်ဖိအလံာ်မးဟံၣ်ပျၢၤတဖၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွီၣ်ကဟ့ၣ်လီၤဒုးန့ၣ်မိတ်အစ့ၢ်ကတၢ်တန့ၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ.လံာ်တၢ်ကစီၣ်တၢ်ပရၢပစၢၣ်တ ဖၣ်.တၢ်ဟံၣ်ပျၢၤထီၣ်ဆူကွီၣ်သရၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်.သၢလၢတဘျီတၢ်ဟံၣ်ပျၢၤန့ၣ်တတၢ်ဟံၣ်ပျၢၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါမိတ်တ ဖၣ်ဘၣ်ယးဒီးအဖိအလံာ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၣ်လၢကွီၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ၄) ကတၢ်ကတၢ်န့ၣ်မိတ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်လၢအကြားဝဲဘၣ်ဒ်သိးကလဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီးကွီၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 ကတၢ်ကတၢ်န့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်လဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီးကွီၣ်အဂီၢ်.မ့တမ့ၢ်လဲၤထံၣ်လိာ်သးလၢမိတ်အဟံၣ်.မ့တမ့ၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲသ ကိးတၢ်လၢလီၤတဲစိအပူၤယုၤဒီးကွီၣ်သရၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤမၤတၢ်ဖိလၢအမၤစၢၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၅) ကတော်ကတီးနှင့်တော်ဖွဲ့တော်ယာ်လၢမိၢ်ပၢ်အဂီၢ်ဒီးသိးအဝဲသ့ၣ်ကသ့ၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်မၤစၢၤဖိသၣ်လၢဖိသၣ်အတီၤဒၢးပူၤဒီးသမံးသမိးကွၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂၤလၢတီၤဒၢးပူၤတဖၣ်,ဒ်လၢအံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်တဖၣ်တၢ်ကွဲၣ်အိၤဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၤလၢကဟဲၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်လၢအဖိအတၢ်မၤလိအတီၤဒၢးပူၤမ့တမ့ၢ်ဟဲသမံးသမိးကွၢ်တၢ်လၢတၢ်မၤလိတီၤဒၢးပူၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ကွဲၣ်အဝဲအံၤကဘၣ်တၢ်မၤအိၤဖဲကွီၢ်အိၤထီၣ်အမူးလၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၤဖဲသ့ၣ်လၢလီၤအဆၢကတီၢ်,ဒီးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအိၤထီၣ်ဘိလၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်မုၢ်အိၤလၢကဟဲၣ်ဒီးမၤသကိးတၢ်လၢအဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.မိၢ်ပၢ်တဖၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးမိၢ်ပၢ်သရၣ်တၢ်ကရၢကရီ(PTO),မိၢ်ပၢ်တၢ်ထံၣ်လိာ်သးအလီၢ်,မၤစၢၤတၢ်လၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤအဂီၢ်,ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်နီၤလီၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်လဲၤခိဖျိ,သးစၢ်တၢ်မၤန့ၣ်မၤန့ၣ်ဒီးအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ

မူဒါလၢမိၢ်ပၢ်ကဘၣ်ဟံးန့ၣ်တဖၣ်

ပဝဲဒၣ်,ဒ်မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အသိးန့ၣ်,ပကမၤစၢၤပဖိလၢအတၢ်ဖဲလိမၤဒီးအပူၤဒ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢလၢတဖၣ်အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

- ယကကတော်ကတီးအံးထွဲကွၢ်ထွဲန့ၣ်ယဖိအတၢ်ထီၣ်ကွီၢ်အလံာ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ယကမၤလိာ်တၢ်ဒ်သိးယဖိကမၤဝဲၤအဟံၣ်တၢ်မၤထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.
- ယကကတော်ကတီးအံးထွဲကွၢ်ထွဲန့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢယဖိကကွၢ်တၢ်ဂီၤမူအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ယကမုၢ်သးဟဲမၤကလိဟဲမၤသကိးတၢ်လၢယဖိအတၢ်မၤလိအတီၤဒၢးပူၤတက့ၢ်.
- ယကဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဒ်အကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲလၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်ဘၣ်ယးဒီးယဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အူညါအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- ယကသူစ့ၢ်ကိးတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်လဲၤဟးကွၢ်ကိတၢ်လၢတၢ်လီၢ်အဂၤဒ်သိးယဖိကန့ၣ်မၤလိဘၣ်တၢ်လၢတၢ်ချၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ယကတဲဘၣ်ကွီၢ်လၢယဖိအတၢ်ဖဲလိမၤဒီးအဂ့ၢ်ဒီးဆဲးကျိးလိာ်သးဒီးကွီၢ်ထီၣ်ဘိခိဖျိဖးလံာ်လဲၤလၢကွီၢ်မ့တမ့ၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်ကွီၢ်ဆုၢ်လီၤအူယအိၣ်တဖၣ်ဒီးစံးဆၢကဒါက့ၤအဝဲသ့ၣ်ဒ်အကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.
- ယကမၤသကိးတၢ်ဒ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်သန့တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်ကဂ့ၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီ ၁, အကူၣ် က မိၢ်ပၢ်အတၢ်မၤခၢၣ်စးန့ၣ်တၢ်လၢကွီၢ်အကွီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပသိထီၣ်ကဂ့ၢ်အဂီၢ်,တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီ ၁ တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်သန့တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကမံးတံာ်,ကီၢ်ဖဲတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်သန့တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီဖးထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကီၢ်ကးကရၢ,ကီၢ်ဖဲအတၢ်ကွီၢ်လိမၤဒီးတၢ်ကမံးတံာ်,တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲမၤစၢၤကွီၢ်အကူၢ်မ့တမ့ၢ်ကွီၢ်အဂၤအပူၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်သန့အကူၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

မူဒါလၢပုၤကွီၢ်ဖိကဘၣ်ဟံးန့ၣ်တဖၣ်

ပဝဲဒၣ်,ဒ်ကွီၢ်ဖိတဖၣ်အသိးန့ၣ်,ပကဟံးန့ၣ်မူဒါလၢတၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ပတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးမၤလၢပုၤကီၢ်ဖဲအပတီၢ်လၢအထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.လီၤဆီဒ်တၢ်,ပက

- မၤယဟံၣ်တၢ်မၤထီၣ်ဘိဒီးယကသံကွၢ်တၢ်ဖဲယလီၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအခါန့ၣ်လီၤ.
- ဖးလံာ်ကိးနံၤဒဲးလၢတၢ်ချၢဖဲကွီၢ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- က့ၤဟ့ၣ်ယမိၢ်ယပုၤလၢအသးပုၤတဖၣ်လၢအဟံးန့ၣ်မူဒါလၢယတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်အလံာ်လၢကွီၢ်မၤယက့ၤဆုၢ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးကဖၢလၢသးလၢယကွီၢ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- အိၣ်မူမၤထွဲကွီၢ်အတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပကမၤသကိးတၢ်တပူၤယီလၢတၢ်မၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်တၢ်သးလီၤပလိာ်လၢအအိၣ်လၢလံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

_____	_____	_____
ကွီၢ်	မိၢ်ပၢ်တဖၣ်	ပုၤမၤလိတၢ်ဖိ
_____	_____	_____
မုၢ်နံၤ	မုၢ်နံၤ	မုၢ်နံၤ